

Sygn. akt V KK 482/05

W Y R O K
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 kwietnia 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Gradzik (sprawozdawca, przewodniczący)

SSN Jan Bogdan Rychlicki

SSN Ewa Strużyna

Protokolant Anna Kowal

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Andrzeja Pogorzelskiego

w sprawie **M. M.**

skazanego z art. 288 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 3 kwietnia 2006 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść

(PR V [...])

od wyroku Sądu Rejonowego w O.

z dnia 4 lipca 2005 r., sygn. akt VII K [...]

- 1. uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w O. do ponownego rozpoznania;**
- 2. obciąża Skarb Państwa kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w O. oskarżył J. S. o to, że w dniu 29 marca 2003 r. w Niemczech na autostradzie nr [...], będąc w stanie nietrzeźwości, jako pasażer autokaru rejsowego kierowanego przez M. A., podczas jazdy czynnie przeszkadzał kierowcy w ten sposób, że krzyczał, wyzywał go słowami wulgarnymi, usiłował uderzyć i łapać za kierownicę, czym spowodował bezpośrednie niebezpieczeństwo w ruchu lądowym, działając na szkodę M. A. i M. D. – tj. o popełnienie czynu z art. 174 § 1 kk.

Sąd Rejonowy w O., uwzględniając wniosek Prokuratora Rejonowego złożony w trybie art. 335kpk o wydanie wyroku skazującego i orzeczenie uzgodnionej z oskarżonym kary bez przeprowadzania rozprawy, na posiedzeniu w dniu 4 lipca 2005r wydał wyrok, pod sygn. akt VII K [...], w którym:

- uznał oskarżonego M. M. za winnego zarzucanego mu czynu, tj. przestępstwa z art. 288 § 1 k.k. i wymierzył mu za to karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;
- na podstawie art. 69 § 1 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie kary warunkowo zawiesił na okres 3 lat;
- obciążył oskarżonego kosztami procesu.

Wyrok nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się w pierwszej instancji z dniem 11 lipca 2005 r. Wcześniej jednak, tj. w dniu 7 lipca Sąd Rejonowy z urzędu wydał postanowienie, którym w trybie art. 105 § 1 k.p.k. sprostował oczywistą omyłkę pisarską w ten sposób, że nazwisko oskarżonego w części dyspozytywnej wyroku z M. M. zmienił na J. S., a kwalifikację prawną czynu z art. 288 § 1 k.k. na art. 174 § 1 k.k.

Od prawomocnego wyroku Prokurator Generalny wniósł kasację na podstawie art. 521 k.p.k. Zarzucił rażące naruszenie prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 17 § 1 pkt. 9 k.p.k., polegające na uznaniu M. M. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 288 § 1 k.k. i wymierzeniu mu na

podstawie tego przepisu kary, pomimo braku skargi uprawnionego oskarżyciela, co stanowi bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia, przewidzianą w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. Ponosząc ten zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w O. do ponownego rozpoznania.

Nie ulega wątpliwości, że uchybienie, na które wskazano w kasacji, zaistniało na skutek oczywistej omyłki. Przyznał to Sąd Rejonowy w postanowieniu z dnia 7 lipca 2005 r., prostującym nazwisko skazanego i kwalifikację prawną przypisanego przestępstwa. Rację ma jednak autor kasacji, że prostowanie w tym trybie tak istotnej treści wyroku, jako omyłki pisarskiej, nie jest dopuszczalne i nie pociąga skutków prawnych. Jeśli bowiem omyłka dotyczy merytorycznych elementów wyroku, np. tożsamości oskarżonego, to procedura sprostowania w ogóle nie może być zastosowana. W celu usunięcia takiej omyłki niezbędne jest wówczas wniesienie środka odwoławczego, a w razie braku warunków ku temu (np. upływ terminu zawitego) – nadzwyczajnego środka zaskarżenia.

W sytuacji powstałej w wyniku uprawomocnienia się wyroku sądu pierwszej instancji wniesienie kasacji przez Prokuratora Generalnego w trybie art. 521 k.p.k. jest zatem dopuszczalne procesowo, mimo uprzedniego wydania postanowienia o sprostowaniu oczywistej omyłki w tymże wyroku.

Poniesiony w kasacji zarzut rażącej obrazy art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. jest zasadny w stopniu oczywistym. W sprawie sygn. akt VII K [...] Sądu Rejonowego w O. doszło bowiem do skazania osoby (M. M.), co do której nie ma skargi uprawnionego oskarżyciela. Uchybienie to stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą przesądzającą o konieczności uchylenia zaskarżonego wyroku (art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k.). Tak orzekając po rozpoznaniu kasacji, Sąd Najwyższy nie miał podstaw do wydania orzeczenia następczego o umorzeniu postępowania wobec M. M. na podstawie art. 17 § 1 k.p.k. Zgodnie bowiem z tym przepisem, w razie stwierdzenia przyczyny wyłączającej postępowanie,

orzeka się o jego umorzeniu wtedy, gdy uprzednio je wszczęto. W niniejszej sprawie nie wszczęto postępowania przeciwko M. M.. Uchylenie wyroku jest więc jedynym orzeczeniem, które należało wydać wobec niego w postępowaniu kasacyjnym. Niezbędne jest natomiast ponowne rozpoznanie sprawy po uchyleniu prawomocnego wyroku, przy czym dotyczyć ono będzie oczywiście oskarżenia J. S. o popełnienie czynu z art. 174 kk. W tym właśnie celu Sąd Najwyższy orzekł o przekazaniu sprawy Sądowi Rejonowemu w O..

O kosztach sądowych postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 638 k.p.k.